

Handläggare
Marita Åkersten
Telefon: 08-50808351

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
den 23 mars 2023

Remiss om Revidering av riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar, KS 2022/1171

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Idéburna aktörer utgör ett viktigt komplement till stadens egna välfärdsverksamheter. Genom samverkan kan staden och civilsamhällets organisationer bättre ta tillvara de olika kompetenser, erfarenheter och perspektiv som ryms inom respektive sektor. En samverkansform kan vara idéburet offentligt partnerskap (IOP).

I budget 2022 fick kommunstyrelsen i uppdrag att se över och revidera de stadsövergripande riktlinjerna för idéburna offentliga partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar. Ett förslag till revidering av riktlinjer för idéburet partnerskap (IOP) har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, Arbetsmarknadsnämnden, Idrottsnämnden, Kulturnämnden, Socialnämnden, Utbildningsnämnden och Äldrenämnden för svar senast 27 mars.

Stadsdelsförvaltningen välkomnar de reviderade riktlinjerna med kompletterade tillämpningsanvisningar som nu föreslås. Enligt förvaltningens uppfattning är de betydligt tydligare och mer detaljerade än tidigare regelverk. Bland annat ger de en tydligare vägledning av när en IOP kan vara en lämplig samverkansform och hur en IOP-process kan gå till. I riktlinjerna betonas också vikten av tillgång till juridisk kompetens när ett IOP övervägs som samverkansform.

Bakgrund

En utredning om idéburna aktörer i välfärden lämnade i april 2020 i betänkandet Idéburen välfärd (SOU 2019:56) ett antal förslag i syfte att främja ett ökat idéburet deltagande i välfärden. I betänkandet presenteras ett antal kriterier för vad som är kännetecknande för idéburna offentliga partnerskap (IOP). Utredningen har även tagit fram en särskild vägledning som innehåller alternativ för hur IOP kan ingås med beaktande av gällande regelverk, som kommunallagen, upphandlings-

lagstiftningen och statsstödsreglerna. Utredningens förslag har remissbehandlats, men ännu inte resulterat i någon proposition till riksdagen.

Kommunfullmäktige i Stockholms stad antog 2017 riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (dnr 171- 84/2017) och kommunstyrelsen utfärdade vägledning för idéburet offentligt partnerskap 2019. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskade 2021 stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap (RVK 2020/9). Den samlade bedömningen var att granskade nämnders styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar. Bland annat påpekade stadsrevisionen att stadens styrdokument beskriver idéburet offentligt partnerskap på delvis motstridiga sätt, vilket gör styrningen otydlig

I budget 2022 fick kommunstyrelsen i uppdrag att se över och revidera de stadsövergripande riktlinjerna för idéburna offentliga partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar. Ett förslag till revidering av riktlinjer för idéburet partnerskap (IOP) har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, Arbetsmarknadsnämnden, Idrottsnämnden, Kulturnämnden, Socialnämnden, Utbildningsnämnden och Äldrenämnden för svar senast 27 mars.

Ärendet

Idéburna aktörer utgör ett viktigt komplement till stadens egna välfärdsverksamheter. Genom samverkan kan staden och civilsamhällets organisationer bättre ta tillvara de olika kompetenser, erfarenheter och perspektiv som ryms inom respektive sektor. Samverkan kan ske på olika sätt, till exempel genom föreningsbidrag, upphandling, valfrihetssystem eller idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Ett idéburet offentligt partnerskap ska bygga på ett ömsesidigt intresse av samverkan och att såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser. För den nämnd eller bolag som avser att ingå ett IOP behöver nämnden eller bolaget undersöka om den potentiella samarbetspartnern är en idéburen aktör samt säkerställa att partnerskapet är förenligt med gällande rätt. Det handlar framförallt om följande regelverk: Kommunallagen, Upphandlingslagstiftningen samt EU:s statsstödsregler.

Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap syftar till att stödja stadens nämnder och bolag vid ingående av idéburna offentliga partnerskap. I riktlinjerna läggs grunden för bedömning av möjligheterna till samarbete med den idéburna sektorn. Det tydliggörs när IOP kan vara en möjlig samarbetsform. I tillämpningsanvisningarna konkretiseras ytterligare hur en IOP-process kan gå till. Varför är IOP en lämplig form istället för till exempel föreningsstöd eller upphandling? Hur kan ett initiativ till IOP se ut? Vilka krav ska ställas på parterna och deras respektive bidrag?

Jurist bör alltid biträda när de juridiska förutsättningarna för att ingå i ett IOP ska bedömas. Om den enskilda förvaltningen eller bolaget saknar jurist med rätt kompetens kan juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret bistå vid denna typ av bedömningar.

Riktlinjer och tillämpningsanvisningar kommer efter beslut i kommunfullmäktige gälla för samtliga stadens nämnder och styrelser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen. Det har behandlats av förvaltningsgruppen den 14 mars 2023. Rådet för funktionshinderfrågor och stadsdelsnämndens pensionärsråd har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ärendet vid sina sammanträden den 20 mars 2023. Eventuella synpunkter framgår av protokollen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Samverkan i olika former med idéburna organisationer utgör ett viktigt komplement till stadens kärnverksamheter. I många fall sker samverkan i form av de verksamhetsbidrag som fördelas av socialnämnden samt föreningsbidrag från stadsdelsförvaltningarna. Det finns också flera exempel på IOP i staden, däribland ett på Kungsholmen där nämnden samverkar med Vängåvans Vänner som driver parkleksamhet på Stora Essingen. En samverkan som stadsdelsförvaltningen har goda erfarenheter av.

Det framgår dock av bland annat revisionskontorets granskning 2021 att IOP är en samverkansform som kan upplevas svår att genomföra, framförallt på grund av den lagstiftning som kommunala nämnder och bolag har att förhålla sig till. Det faktum att det inte heller finns någon lagstiftning som reglerar IOP ställer krav på tydliga riktlinjer och tillgång på juridisk kompetens när ett IOP ska ingås.

Mot bakgrund av detta välkomnar stadsdelsförvaltningen de reviderade riktlinjerna med kompletterade tillämpningsanvisningar som nu föreslås. Enligt förvaltningens uppfattning är de betydligt tydligare och mer detaljerade än tidigare regelverk. Bland annat ger de en tydligare vägledning av när en IOP kan vara en lämplig samverkansform och hur en IOP-process kan gå till. Som också framgår av riktlinjerna är det viktigt att det alltid finns tillgång till juridisk kompetens när ett IOP övervägs som samverkansform.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör

Kungsholmens stadsdelsförvaltning

Catharina Liljedahl
Avdelningschef ekonomiavdelningen

Kungsholmens stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stadsledningskontoret tjänsteutlåtande Revidering av Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar (KS 2022/1171)
2. Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) bilaga 1 (KS 2022/1171)
3. Tillämpningsanvisningar idéburet offentligt partnerskap (IOP) bilaga 2 (KS 2022/1171)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2023-03-15
Catharina Liljedahl, Avdelningschef ekonomiavdelningen	2023-03-14